

Zorg en technologie (K0137)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Bijdragen aan een deskundige inzet van technologische hulpmiddelen	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt regelmatig alleen in complexe situaties en moet kunnen inspelen op wisselende en onverwachte omstandigheden. Zij beschikt over kennis en vaardigheden om technologische hulpmiddelen* op deskundige wijze in te kunnen zetten. Haar werkzaamheden kunnen wisselen van aard en ze moet haar handelen dan ook snel kunnen aanpassen en zo nodig doelgericht veranderingen kunnen doorvoeren. * De term technologische hulpmiddel wordt gebruikt voor alle technische methoden en technieken die ingezet kunnen worden als hulpmiddel op het gebied van wonen, zorg en welzijn in de gezondheidszorg en welzijnssector, zowel voor zorgprofessionals als voor cliënten.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig of in teamverband. Zij is verantwoordelijk voor haar eigen werkzaamheden. Zij signaleert veranderende behoeften en wensen van cliënten* m.b.t. het gebruik van technologische hulpmiddelen en geeft deze door aan haar leidinggevende of het (multi)disciplinair team. Zij werkt bij de uitvoering van haar werkzaamheden onder regie en eindverantwoordelijkheid van het (multidisciplinaire) team of van een leidinggevende. In complexe (probleem)situaties moet zij terug kunnen vallen op collega's. * De term cliënt wordt gebruikt voor zorgvrager, patiënt, naastbetrokkenen, mantelzorgers, vrijwilligers, ouders, verzorgers, familie, vrienden, wettelijke vertegenwoordigers, het cliëntsysteem en directe naasten.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Leverd een bijdrage aan de deskundige inzet van nieuwe technologische hulpmiddelen	De beginnend beroepsbeoefenaar draagt bij aan technologische hulpmiddelen door mee te denken, wet- en regelgeving te volgen en te delen, en zorgt dat organisatiebeleid aansluit op technologische ontwikkelingen.	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt actief mogelijkheden om kennis over technologische hulpmiddelen op te doen, gebruikt gerichte feedback voor ontwikkeling, zet kennis functioneel in voor verbetering van beleid en visie, en motiveert anderen doelgericht om na te denken over de technologische toepassingen binnen de instelling.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een bijdrage geleverd aan de deskundige inzet van (nieuwe) technologische hulpmiddelen.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Past technologie op een ethisch verantwoorde manier toe	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt de noodzaak van technologische hulpmiddelen, bespreekt ethische dilemma's en weegt dit af met collega's en betrokkenen, inclusief impact op zorgkwaliteit, vrijheid en privacy, reflecteert op haar ethisch gedrag en vraagt feedback.	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt de impact van technologische hulpmiddelen samen met de cliënt en betrokkenen, raadpleegt collega's over ethische dilemma's, houdt rekening met organisatie- en cliënt-ethiek, volgt wet- en regelgeving en organisatiebeleid, en leidt gesprekken op een duidelijke en deskundige wijze.	De beginnend beroepsbeoefenaar gaat op een ethisch verantwoorde manier met technologische hulpmiddelen om.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Bespreekt het gebruik van technologische hulpmiddelen met de cliënt	De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt met de cliënt diens wensen, behoeften en mogelijkheden voor hulpmiddelen, consulteert indien nodig collega's of deskundigen, evalueert de voor- en nadelen, en beslist samen welke hulpmiddelen worden ingezet, met oog voor wensen, deskundigen en organisatie, en noteert dit in het elektronisch cliëntdossier.	De beginnend beroepsbeoefenaar bestudeert doelgericht cliëntinformatie, combineert diverse gegevens, legt uit hoe technologische hulpmiddelen kunnen worden ingezet, toont begrip voor de ideeën en emoties van de cliënt, creëert draagvlak voor oplossingen en maakt samen met de cliënt realistische keuzes passend bij de mogelijkheden van cliënt en organisatie.	De inzet van technologische hulpmiddelen sluit aan bij de wensen, behoeften en mogelijkheden van de cliënt en de mogelijkheden van de organisatie.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Stabiliseren en/of verbeteren van de kwaliteit van leven	De beginnend beroepsbeoefenaar streeft naar optimaal welzijn door zelfstandigheid, veiligheid en zelfbeschikking te vergroten, afspraken over hulpmiddelen te maken, betrokkenen te informeren, kwaliteit van leven te bewaken, technologische hulpmiddelen aan te passen en ondersteuning regelmatig te evalueren.	De beginnend beroepsbeoefenaar schept kansen voor cliënten om technologische hulpmiddelen te gebruiken, maakt duidelijke afspraken, voorziet tijdige informatie en instructies, en stimuleert betrokkenen om de cliënt zo zelfstandig mogelijk te laten leven.	Technologische hulpmiddelen worden zo ingezet dat dit de kwaliteit van leven van de cliënt stabiel houdt en waar mogelijk verbeterd.

Werkproces: D1-K1-W5			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Geeft voorlichting en advies aan cliënten over technologische hulpmiddelen	De beginnend beroepsbeoefenaar informeert cliënten over het gebruik van technologische hulpmiddelen, geeft maatwerk en demonstreert het gebruik met hulp van informatiemateriaal. Ze beantwoordt vragen en schakelt collega's in als dat nodig is om begeleiding te bieden.	De beginnend beroepsbeoefenaar reageert duidelijk op de cliënt, gebruikt woorden en uitdrukkingen passend bij de situatie, legt zaken begrijpelijk uit en adviseert anderen met overtuiging.	De cliënt is in staat om het technologische hulpmiddel op de juiste manier te gebruiken.

Werkproces: D1-K1-W6			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Werkt multidisciplinair samen m.b.t. de inzet van technologische hulpmiddelen	De beginnend beroepsbeoefenaar stemt de inzet van technologische hulpmiddelen af met collega's, leidinggevenden en ketenpartners, bespreekt taakverdeling op basis van mogelijkheden en prioriteiten, vormt een compleet beeld van gebruik, bespreekt knelpunten en draagt bij aan onderzoek indien nodig.	De beginnend beroepsbeoefenaar bouwt een professionele relatie en optimale samenwerking met samenwerkingspartners, overlegt tijdig over inzet en gebruik van technologische hulpmiddelen, formuleert in overleg duidelijke en haalbare doelen en streeft actief naar overeenstemming en steun voor besluiten.	De inzet en het gebruik van technologische hulpmiddelen zijn multidisciplinair afgestemd.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl